

Križanić: „Čvrsto NE uzgoju GMO, a hrani za životinje DA, ali uz obvezu deklaracija i označavanja”

20.9.2019.

Ključne stavove Kluba HDZ-a vezane uz Prijedlog zakona o genetski modificiranim organizmima koji se u petak našao na dnevnom redu sjednice u Hrvatskom saboru, predstavio je zastupnik iz Varaždinske županije Josip Križanić. Spomenutim se zakonom nacionalno zakonodavstvo usklađuje s novom pravnom stečevinom Europske unije i određuje pravni, službeni i inspeksijski aspekt u poslovanju s genetski modificiranim organizmima.

„Analizom važećeg Zakona utvrđeno je da taj Zakon ne predstavlja odgovarajući normativni okvir za provedbu europskog zakonodavstva u području uvođenja GMO-a u okoliš ili za stavljanje na tržište GMO-a i proizvoda koji sadrže i GMO. S ciljem pojednostavljenja cjelokupnog postupka autorizacije GMO-a, potrebno je uskladiti prikupljanje informacija među svim dionicima u procesu autorizacije GMO-a na području EU, a samim time i u Republici Hrvatskoj”, kazao je Križanić.

Dodao je da će se razraditi postupanja u vezi s primjenom i uporabom GMO-a u svrhu znanstvenih istraživanja u vidu ograničene uporabe GMO-a u zatvorenim sustavima, procedure u svrhu uvođenja GMO-a u okoliš različite od stavljanja na tržište, odobravanje primjene lijekova koji sadrže ili se sastoje od GMO-a, procedure stavljanja na tržište, ograničavanja i zabrane uzgoja (kultivacije) i sljedivosti i označavanja, rukovanja, prijevoza i pakiranja GMO-a i odgovornost za štetu nastalu nedopuštenom uporabom GMO-a.

„Između ostalog, uskladit će se odredbe vezane uz ovlašćivanje i obveze službenih i nacionalnih referentnih laboratorija za GMO s Uredbom EU, na način da će se produžiti

rok ovlaštenja s dvije na četiri godine. Razradit će se kriteriji za uvrštavanje zatvorenih sustava ograničene uporabe GMO-a u razine opasnosti, mjere sprječavanja, načini rukovanja i drugi uvjeti za rad u zatvorenim sustavima ograničene uporabe GMO-a. Uz to, unaprijedit će se sustav procjene rizika prilikom uvođenja GMO-a u okoliš, razraditi postupci prijave prvog stavljanja na tržište GMO-a, kako u Europskoj uniji, tako i u Hrvatskoj. Također, stvorit će se pravni temelj za donošenje provedbenih akata potrebnih za ograničavanje i zabranu uzgoja GMO-a”, pojasnio je saborski zastupnik Križanić.

Posebno je naglasio da je Hrvatska, kao država članica EU, preuzela prava, ali i obveze koje treba ispoštivati ukoliko želi biti odgovorna i punopravna članica Unije i izbjeći moguće povrede europskog prava, a istovremeno pri tome zaštititi interese koje RH zastupa vezano uz temu genetski modificiranih organizama.

„Želim podsjetiti kako određenja hrvatskih JLS, koje su se odlukama svojih tijela proglasile slobodnim od genetski modificiranih organizama, potvrđuju smjer Hrvatske kao GMO free države. Dakle, nedvojbeno smo protiv uzgoja GMO na cijelom području a sukladno i stavu svih 21 županije u RH”, naglasio je Križanić dodavši kako je svjestan da donošenje ovog zakona izaziva s pravom ogromni interes javnosti, ali i određene opravdane sumnje u mogućnost sprječavanja utjecaja globalizacije, a posebice jedinstvenog europskog tržišta na čuvanje državnog suvereniteta po pitanju unošenja GMO u Hrvatskoj u vidu sjemena te zabrane njegova uzgoja.

„Tu moramo biti vrlo energični i rezolutni jer bi i sama pomisao o mogućnosti nekakvog pokusnog polja makar i u kontroliranim uvjetima, mogla izazvati nesagledive posljedice, ako takvo GMO sjeme izmakne kontroli. Hrvatska je mala država i stoga sam, što se tiče unosa bilo kakvog i najmanjeg GMO sjemena makar i za pokuse i u najstrožim uvjetima uzgoja, strogo protiv”, kazao je zastupnik Križanić.

Podsjetio je da je RH je članica jedinstvenog EU tržišta čime je preuzela i prava i obveze, tako da je nemoguće zabraniti uvoz mesa od životinja hranjenih GMO hranom iz EU:

„Tu i nema uvoza nego je to tzv. unos i kontrole nema. Stoga nije korektno, a niti ekonomski dopustivo zabraniti našim seljacima GMO hranu za životinje, koju nesmetano koriste njihovi kolege u EU i koja je puno jeftinija.”

Križanić je dodao kako je stoga izuzetno važno, po uzoru na druge članice EU, maksimalno poticati na sve moguće načine GMO free proizvodnju, ali i jasno propisati obvezu označavanja i deklaraciju prehrambenih poljoprivrednih proizvoda, pa tako i GMO i GMO free te strogu kontrolu provedbe, naglasivši da je u tom slučaju izbor na potrošaču.

„Na kraju, još jedanput vrlo čvrsto NE uzgoju GMO pa čak ni za pokuse i u najstrože kontroliranim laboratorijskim uvjetima. Hrana za životinje DA, ali uz obvezu deklaracija i označavanja”, zaključio je Križanić te dodao da će Klub HDZ-a ovaj Zakon podržati.